

Megjelenik e lap mindennap,
pénteket kivéve.

Előfizetési ár:
Helyben a hátralévő színiidényre 2 ft. 50 kr.
Vidékre " " " " 3 " — "
Helyben " egy óra 1 " oszt. ért.

Mindennemű hirdetések elfogad-
tatnak: kétszer hasábozott sorért
5 újkr., ismétléseknél 3 újkr.
Kincstári díj minden hirdetésnél 20 újkr.

Vázolatok az orosz életből.

(vége.)

Porfiri Petrowicsot méltán lehet a város ked-
venczének nevezni, bár hová fordulnak önök, hogy
utána tudakozódjanak, mindenfelől e csalhatatlan
feleletet nyerik: „mily kedves ember ez a Por-
firi Petrowics!” Hogy e feleletnek minden cél
nélkül mondják és valódiak, bizonyítja nemcsak
a hang, melyben kiejtetnek, hanem a beszélőnek
egész tartása. És valóban úgy van, mintha az
ember kebleben valami felszűlne a tisztelettől, ha
Porfiri Petrowicsról beszél.

De ő sem jutott egyszerre és minden fá-
radtság nélkül ez irigylendő helyre. Mint leg-
előkelőbb honfitársai beszélük: ő legyőzte az élet
egész mechanismusát, s mindazon nyakonütések-
ből, melyekkel a végzetnek őt jutalmazni tetszett,
becsülettel bontakozott ki. Porfiri Petrowics atya
falusi egyházi volt, anyja — egyházi. Kétség-
kívül ősiünkre ugyanazon csendes jövő várt volna,

ha egy körülmény nem adja elő magát. Tudva
van, hogy a régi időkben tágas hazánk falui és
tanyáiban sétálni indultak a jó szellemek, kik a
fiatal nép között a különös tehetségekre és szo-
kattan éles észre figyeltek, s jó szívök sugalla-
tához mérve, azok sorsainak megalakításával fog-
lakoztak. De a jelen esetben e jótévő figyelme
nem annyira az elméncz ifjura, mint inkább az
anyácskára esett. Az anyácska kerek nőcske volt,
tele arcz, piros ajkak és nyílt szürke szemekkel,
melyek merészen néztek szét a világban. A nő
megszerette őt, a nemes varázslót. — És így
történt, hogy férje a városba jött, felhagyott a
lelkészi hivatással s valamelyik törvényszéki ál-
lomásra tételt, hol elkezdé a papírt rontani.
Porfirka eközben felnőtt s szétnézett maga körül.

Tizenharmadik évében Porfirát szülői egy
tartományi törvényszékhez adták, hol írni ritkán,
de a hivatalnokok számára a legközelebbi csap-
székig pálinkáért futkosni annál többször kellett.
Csaknem minden foglalatossága ennyiből állott, s
meg kell vallani élete nem volt szép ez időköz

alatt. Fejére és hátára ütések zápora hullott, minden tekintet és meggondolás nélkül verték, hol találták. Ezen egész zsarnokságért fizetésül évharmadra 1) másfél rubelt kapott.

Eközben mint szolgálatra termett és gyakorlott, behizelgő magát a bíró bizalmába, anyyira, hogy ez őt a vizsgálatokra magával kezdé vinni. Már itt rendkívüli tehetségeket tüntetett ki. Ha a bíró olykor elszunynyadt, nem dőfte meg azt. Ellenben kikérdé az embereket, magát hálára érdemesíté s elvégzett mindent, a mint illet. Huszadik évében a bíró vezetéknévén kezdé őt szólítani és a hivatalnokok, kik eddig ütésekkel hizlalták, többé nem mertek szeméibe nézni. A törvényszéket ő oly rendbe hozta, hogy a könyvek vizsgálatánál még maga a kormányzó sem kaphatott hibát, bár mennyire iparkodott is.

Egy reggel a bíró otthon theát iszik, jobb felől neje ül, a földön a gyermekek játsznak. Így ül a bíró és boldog. Ülnöki rangról álmodik és gondolatban elfogja mindazon tolvajokat és gonosztévőket, kiket őt utolsó előde s ő maga nem tudott kézre keríteni. A kormányzó könyvekkel szemében megszorítja kezét, hogy a kormánykerületet oly dögvésztől megmentette. De a mi a gonosztévőket illeti, ez elvetemülteket.

— Mi lelte őnt Demian Ivanics? — kérdi okkor a nemes ülnök a réműlettől halaványan — mit akar ön ezen bűnösökkel?

— Oh semmit! — válaszolja Demian Ivanics, mialatt szeméit szerényen lesüli.

— De im az édes álm szétfoszlik Porfir Petrowics belép.

— Ezerszer kérek bocsánato' Porfir Petrowics! — kiáltja Demian Ivanics. Igen kedves barátom, egy kissé álmodám s kevésbe mult, hogy el nem aludtam! Talán valamely ügyben?

— Igen, ügyben — feleli Porfir Petrowics oly modorban, mintha azt nem örömet tenné.

— Mi lehet az?

— Többé nincs szándékom önnel szolgálni. A fizetés parányi, rövid idő alatt én a tsint is megkapom (alkalmazott hivatalnok leszek). Igen, és a hely sines kedvemre.

— Tőled válni fáj, valóban igen fáj! Nálad nélkül nem sokra mehetünk, De ha te hivatást érzesz magadban, akkor nem állok utadba.

— Sajnálom, igen nagyon sajnálom, önért is sajnálom Demian Ivanics, de tálajdonképpen nem ez a földolog.

— Mi lehet tehát?

— Nem lenne ön oly kegyes nekem ugy két ezerkét, nem mint kölcsönt, hanem mint ajándékot némi apró szolgálatokért.

— És mi okból? ön bizonyosan megbocsátja kíváncsiságomat.

— Különböző okiratok vannak kezeink között.

Demian Ivanics kitátotta a száját. — Okiratok! kiáltá, miféle okiratok? Mit hazudsz? te semmirekellő! Mit főztél ki agyadban?

— Bizonyos okiratok, igen és pedig mind az ön kezéből. Ön bizalmával tisztelt meg, Demian Ivanics, ne szakítson el egyet sem kéziratai közül, ez kellemellen lenne rcám nézve. Hisz ön főnököm. Máltóztassék csak gondolkozni, volt egyszer egy kereskedő, és mivel ez a munkást véletlenül megütötte, ön egy iratkát irt nekem, hogy a kereskedőtől előleges megegyezés szerint bizonyos összeget kézhez vegyek. Higyje ön Demian Ivanics, igazat beszélek, de az ily okiratokát senki sem adja kétezernél olcsóbban. Hisz így is ingyen, lehet mondani egészen ingyen van, és csak becsületből ön iránt, ki főnököm s engem mindig szeretett — no de mi sem vagyunk érzéketlenek és ez érzés szívünkben lakik.

A falusi bírót csaknem a guta üti meg. A pamlagra hanyatlik s többé nem tud felállni. Hidedg vizzel fecskendezik. Magához tér.

— Az Isten — mondja ő — bűneimért méltónak talált, hogy egy ily kigyót fölneveljek.

— Valóban ugy van Demian Ivanics — viszonozza Porfir Petrowics — egészen ugy van, egy kigyót, mint ön kegyesen itélni méltóztatott — hihetőleg önnek bűnei sem csekélyek. Egykor ott künn egy gyilkost is fehérre mostak s egy ártatlant a korbács alá vettek és engem, mondhatni tiszta lélekkel ez ügyben bonyolítottak. Lásd, ha mindezeket fontolóra veszed, akkor a kétezer éppen nem drága. Annnyivalinkább, mivel mindenre okiratok, sőt tanuk is vagynak. Azonban tudtul adom, hogy a kétezeret minden levonás nélkül egészen és koreken kívánom; én a kormányzósági városba 2) szándákozom tehetségeimhez mért állonást keresni, de minthogy ez ajánlások nélkül meg nem kapható, mindenkéhez folyamodnom kell azok iránt.

Nem volt mit tenni. Demian Ivanics átadta a pénzt és átkát ráadásul.

A kormányzósági városba érkezve, Porfir Petrowics igen illedelmesen viselte magát, csinosan öltözködött, szállását fogadott s ajánlólevelei segélyével nem maradt sokáig hely

1) Az év felosztása több körülmények miatt Oroszországban nem negyedek, hanem harmadok szerint történik.

2) Egy kormánykerület fővárosa.

nélkül. Maga a kormányzó is kegyeskedett a szokatlan, a dolgok rendjétől eltérő hibanélküliségre, melyet a tartományi törvényszék vizsgálatánál tapasztalt, megemlékezni s Porfiri Petrowicsnak azonnal egy más törvényszéknél litoknoki helyet ajánlott. Hősünk azonban — és pedig közbámulásra — nem fogadta el.

— Bátorodom nagyméltóságodnak fölemlíteni, viszonzá ő könnyedén meghajta magát — bátorodom fölemlíteni, hogy már gyermekségtől fogva e szomorító helyzetben voltam. Hajlamaim nem vonzanak a tivornyára és erkölcstelenségre, hanem inkább hazámnak használni ohajtok. Legyen kegyes nagyméltóságod s vegyen fel irodájába.

A kormányzó kegyteljes tekintettel nézett reá.

— Nos — mondá — hát ilyen vagy? természetesen... a nemesen gondolkozó... És intett kezével.

Itt megszakitjuk a mi orosz írónkat; sürgőtelen mondani, hogy egy olyan ember gyorsan halad előre, s különböző utakon a magasba jut, míg ama gazdag, békeszerető gentleman leend, ki mitsem vet magának szemére, és a ki igen jól őrizkedett, hogy neki más se tehessen szemrehányást. A mi orosz írónk ez életfolyamot egy tiszteleireméltó ember felett mondott, ismeretes latin-mondattal zárja be:

„És így pihenni ki magát kellemesen, az anyatermészet kebelén az élet viharaitól; lelkiismeretével nyugodt társaságot folytat s azon édes öntudat boldogítja, hogy ő a nyilvános pénzeket nem tékozolta el, sajátját megőrizte és az idegenére nem vágyott.“ Nem esik-e szinte kínosan akárkinek is, hogy ez utolsó szavak, melyekkel ha nem csalódom, Tacitus egy római erényt itt le, tökéletesen alkalmazhatók Porfiri Petrowicsra is, a nélkül, hogy megszűnni kényszerült volna, saját maga lenni. Ily kevéssé rajzolják még a jólhangzó szavak is az embert.

Vegyesek.

— Königsbergben a Sevillai borbély adása alkalmával a mi nap Antonia kisasszony mint Rosina a 2-ik felvonásban énekközben elaludt, még pedig állva a színpadon, a függőnyt le kelle eresztetni, mert az igen szép énekre kitört taps sem ébreszté föl.

— (A norman falu), egyes telkeinek alakja által hasonlít egy angol parkhoz. A norman paraszt lakháza, miként a törzserokon westphaliai é egyenkint

elkülönözve fekszik és pedig közepén egy almafák által beárnyékoló rétnek, melyen a birtokos tehenei és lovai gazdag táplálékot találnak. E legelőhely az ő egész, gyakran tetemes kiterjedésében mély árokkal van körülvéve, melynek kiásott földje egy, mellette hosszában futó, mindig tömötten hegyepesített és magas fákkal (szil, tölgy, büfka sat.) beültetett sánczot képez, úgy hogy egy ilyen telek mindig mint egy zöld, árnyékos öbölben elrejtve fekszik és a falukon keresztül vezető minden ut a napsugarakra nézve megannyi áthatlan sötét sötány lesz. A — szabály szerint — csak földszintből álló és az istálló és csürtől külön fekvő lakház föleremnek mindig egy tágas e a családnak egyszersmind ebédlő- és összegyűlési helyül szolgáló konyhát mutat fel; benne a kiegészítő kandalló — kiterjedésére nézve szinte egy második szoba — egyesíti telben a laktársakat a tűz körül; egy hosszú tölgyfa asztal, éppen olyan padokkal, és a kandalló patkányáról s ennek oldalánál a falakról lefüggő réz és cserépedények alkotják a szoba ékes-séget s kedvező bizonyítványt adnak az észak lakói. kitüntető tisztasági hajlamáról. A belső üreget néhány láló szoba egészíti ki. A ház előrsze rendszeren szőlővel van beültetve s nem ritkán virágkertecskével szépítve, míg az itt semmi törvény által el nem tiltott szalmafedél hátulján többnyire két nőszirem-ültetvény tenyészik, melynek virágai ékességül és gyökerei a fedél megerősítésére szolgálnak. — Ez a hü képe a norman paraszt-jószágoknak, mely, bizonyára a tulajdonos szándéka nélkül, a gazdaságosság és a jövedelem gyakorlati előnyeit összeköti a költői alakkal. A parasztok többségére nézve a földművelés, a barom tenyésztés és hizlalásnak alárendelt mezőgazdasági ág. A buzaföldek a faluhoz tartozó földek legtávolabbi részében vannak s termésüktől csak a ház szükségére megkívántató gabonát várják. Egy ökrök értéke ellenben, a birtokos részéről minden fáradság nélkül, a nyári legeltetés rövid ideje alatt, 200 frankról 800-ra emelhető; egy földdarab eladási összegét is, szabály szerint csak a rajta legelő ökrök száma után határozzák meg.

É r k e z t e k.

- ^{22/7} Gróf Wass Miklós, Czegéről.
P. Schükker Ignác, [a mechtarista congregatio főprocuratora, Bécsből.]
Báthori János, reform. lelkész, Sz.ujvár Németi.
Daniel Márton, magányzó, Nagy Kállóból.
Felt Mihály, építész, [Nagy Váradról.
Füzi Samu, ügyvéd, Tordáról.
Nagy Sándor, földbirtokos, Nagy Enyedről.
Bereczki Imre, földbirtokos, Szent Margitáról.
Papp Tivadar, Rom. Kath. lelkész Szamosujvárról.

E l u t a z t a k :

- ^{22/6} Scheid G. A., kereskedő, N. Váradra.
Czirner Nándor, kereskedő, Nagy Enyedre.
Benedek Sándor, földbirtokos, Tordára.

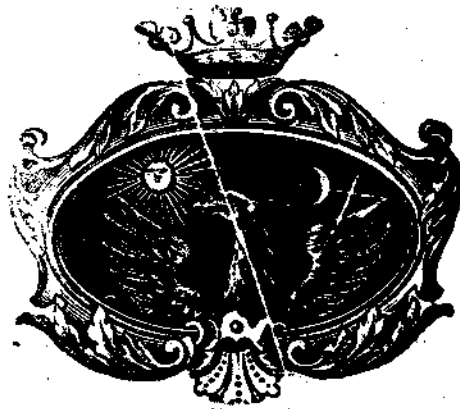
Tulajdonos és felelős szerkesztő: HAVI MIHÁLY.

PRIELLE CORNELIA ASSZONY MINT VENDÉG.

4-dik bérlet

5-ik szám.

NEMZETI

SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélylyel

Kolozsvártt, ma, kedden, január 24-én, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti
dalszintársaság által

PRIELLE CORNELIA asszony utolsóelőtti fellelépteül
adatik:

ANGELO.

(Padua Podestája.)

Francia dráma 5 felvonásban, írta Hugó Victor, fordította Báró Eötvös József.

S z e m é l y z e t.

Angelo Malipieri, Padua Podestája	Gyulai.	Reginella	} cselédek	Szabó Eszter.
Bragadini Katalin	Prielle Cornelia assz.	Daino.		Cser Julia.
Tisbe, színésznő	J. Polákovicsné.	Szerecsen		Alajos.
Rodolfo	Paulai.	Atya		Bartha.
Homodei	Simonyi.	1-ső	} Éji őr	Vadász.
Anafesto Galeofa	Felix.	2-ik		Beczka.
		Ajtónálló		Tótfalusi.

Urak, hölgyek.

PRIELLE CORNELIA asszony, a pesti nemzeti színház tagja, fennjelelt szerepben a t. cz. közönség kegyébe ajánlja magát.

Helyek ára: Zártszék 70 kr. Földszint 42 kr. Altiszti jegy 21 kr.
Karzat 18 kr. osztr. ért.

Kezdeté fél 7 órakor, vége 9 után.